
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

רוסיה-אירופה: בין שותפות לעוינות - 54632

תאריך עדכון אחרון 07-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תכנית בלימודי אירופה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר שמואל ברנאי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Samuel.Barnai@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קונגרס וינה קבע את הסדר האירופי החדש שבו רוסיה שיחקה תפקיד מרכזי. הסדר הזה השתנה לאורך המאה ה-19 אך החזיק מעמד עד למלחמת העולם הראשונה. בעקבות המלחמה הגדולה ושורה של מלחמות לאחריה נוצר באירופה מאזן כוחות חדש אשר החזיק מעמד פחות מ-20 שנה שבהם יחסי ברית המועצות - אירופה נעו בין עוינות להידברות ושוב לעוינות. בתום מלחמת העולם השנייה חצה "מסך הברזל" את אירופה בין "הגוש הסובייטי" לבין "הגוש המערבי". המצב הזה נמשך כ-45 שנה והסתיים בקריסתו של "הגוש הסובייטי". בשנות ה-90 של המאה ה-20 נדמה היה כי תם עידן העוינות בין "מזרח" ו"מערב" ויחסי רוסיה-אירופה נכנסו לעידן הידברות ושיתוף פעולה.

מטרות הקורס:

לבחון את האירועים המרכזיים של התקופה הנלמדת תוך ניתוח יחסי רוסיה/בריה"מ/רוסיה - אירופה. לנתח את התפיסות האידאולוגיות והגיאופוליטיות אשר שלטו ב"מזרח" וב"מערב" לאורך התקופה. להבין השלכות השינויים אשר חלו ב-30 שנה האחרונות באירופה על יחסי עם רוסיה הפוסט קומוניסטית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לבחון את האירועים המרכזיים של התקופה הנלמדת תוך ניתוח יחסי רוסיה/בריה"מ/רוסיה - אירופה. לנתח את התפיסות האידאולוגיות והגיאופוליטיות אשר שלטו ב"מזרח" וב"מערב" לאורך התקופה. להבין השלכות השינויים אשר חלו ב-30 שנה האחרונות באירופה על יחסי עם רוסיה הפוסט קומוניסטית.

דרישות נוכחות (%):

100%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות, דיון

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1: מבוא

2: קונגרס וינה: עיצוב מחדש של אירופה הישנה

3: מלחמת קרים: המשבר והמפנה ביחסי רוסיה-אירופה

4: מברית לעוינות: 1914-1924

5: מעוינות לברית: 1924-1943

6: בריה"מ ועיצובה של אירופה החדשה: 1944-1956

7: "סוציאליזם עם פני אנוש": הניסיון הצ'כוסלובקי - הסיכוי הסובייטי

8: אירופה בעידן המאבק הבין-גושי

9: אירופה והתפרקות ברית המועצות

10: רוסיה החדשה ואירופה המתרחבת: 1992-1999

-
- 11: רוסיה "החדשה" נגד אירופה המתרחבת: 2000-2023
12: החברות החדשות של אירופה הישנה
13: אירופה והמדינות הפוסט-סובייטיות

חומר חובה לקריאה:
ראה אתר השיעור במודל

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 80 %
נוכחות / השתתפות בסיור 20 %

מידע נוסף / הערות: